

በዓለ ልደት
ጳጳስ ታሕሣሥ ጳጳረ
7 ጥሪ 2015

ተፈሰሱ! ኦ ምልእተ ጸጋ!

አሥመራ - ኤርትራ

ቅዱስ ገብርኤል መልአኸ፡ ናብ እኖና እግዚአብሔር ተላኢኹ ምስ መጻ፡ “ተፈሰሱ! ኦ ምልእተ ጸጋ!” እናበለ እዩ ሰላምታ ኣቕሪቡላ። እዚ ሰላምታ እዚ ንድንግል ማርያም ኣገሪመ-ዋ እዩ። ኣሰምቢዱዋን ኣፍሪሁዋውን ክንብል ንክእል። ንምኳኑ፡ ሓገሶኻ እንታይ ማለት እዩ? ኣብዛ ናይ ንብዓት ቆላ ዝኾነት ምድርና እናነበርካሰ ብሓቂ ክትሕገሶ ይከኣል ድዩ? ሁውክትን ጭካነን ዓመጽን፡ ሰደትን ድክነትን ሕማምን፡ ኣብ ዝመልኦ ዓለም እናነበርካኸ ነባርን ሓቀይናን ሓገሶ ክርከብ ይከኣል ድዩ? ከምቲ መድኃኒና ጉይታና ኢየሱስ ክርስቶስ ዝበሎ ንሱ ዝህበና ሰላም ከምቲ ዓለም ዝህቦ ሰላም ከምዘይኮነ፡ ከምኡ ከኣ እቲ ካብ እግዚአብሔር ዝመጽእ ሓገሶ ከምቲ ዓለም ዝህቦ ሓገሶ ኣይኮነን። “ሰላም እጋድገልኩም ኣሎኹ፡ ሰላመይውን እህበኩም ኣሎኹ። እቲ ኣነ ዝህበኩም ዘሎኹስ ከምቲ ዓለም እትህቦ ኣይኮነን፤ ኣይትፍርሁ ኣይትሸበሩ” (ዮሐ 14:27)። ዓለም ዝህቦ ሓገሶ፡ ሓላፊ ንብረት ምቕትን ሥልጣንን ብምድላብ ዝርከብ እዩ። እዚ ግን ሓላፊን ግዳማውን ሓገሶ ደኣ እምበር ነባርን ሓቀይናን ሓገሶ ኣይኮነን። ቅድሚ ኩሉ፡ ሓቀይና ሓገሶ፡ ህያብ ኣምላኽ እዩ። እቲ መልአኽ ንማርያም “ተሓገሱ” ክብላ ከሎ እቲ ምክንያት ሓገሶ እንታይ ማኳኑ እውን ይነግራ እዩ። ብሓጺሩ፡ ጸጋ ዝመልኦ፡ እግዚአብሔር ድማ ምሳኣ ስለዝኾነ እዩ ክትሕገሶ ዝዓደማ፡ ካብዚ ዝዓቢ ምንጪ ሓገሶ ክህሉ ኣይከኣልን እዩ። እኖና ድንግል ማርያም “ተዓብዮ ነፍሶዩ” ቢላ ዝዘመረት ምድራዊ ገንዘብ፡ ምቕት፡ ሥልጣን፡ ስለዝጨበጠት ኣይኮነን። ንሳ፡ “ነፍሰይ ንእግዚአብሔር ተዕብዮ፡ መንፈሰይ ከኣ ብኣምላኽይ፡ ብቲ መድኃኒይ ባህ ይብሉ” - - እቲ ኩሉ ዚክእል ዓቢይ ነገራት ገረፈሎ እዩ እም ሰሙ ቅዱስ እዩ” (ሉቃ 1:46-49) እናበለት ዝዘመረት ነቲ ካብ እግዚአብሔር ዝመጽእ ዓብይን ነባርን ህያብ ታሕጓስ ስለዝተቐበለት እዩ። ነዚ ክቡር ህያብ እዚ ከኣ ብምስጋና ተቐቢላ ነቲ ወሃቢ ተመስግን። ብሓጺሩ “እንሄኹ ኣነ ባርያ እግዚአብሔር እዩ፤ ከምቲ ዝበልካኒ ይኹነለይ” (ሉቃ 1:38) ብምባላ፡ ንርእሳ ተሓገሶ ጥራሕ ዘይኮነ፡ ምክንያት ሓገሶና እውን ኮይና እያ ማለት እዩ። በዚ ምክንያት ኢና ኣብቲ ሊጣንያ ናይ ጸሎተ መቕደራዎ፡ “ኦ ምክንያተ ፍሰሓነ” እናበልና ንውድሳን ንልምናን፡ ትምክሕቲ ዓሌትና ስለዝኾነት ድማ ምስ ነቢይ ኤርሚያስ ኮይና፡ “ኦ እግዚአብሔር ኣምላኽ ሠራዊት፡ ንሰኻ ተዛረብካ፤ ኣነ ከኣ ነቲ ንሰኻ ዝተዛረብካኒ ቃላት ኩሉ ሰማዕኩዎ። ብስምካ ዝተሰምዩ ናትካ እዩ እሞ ቃላትካ ንልበይ ሓገሶን ፍሰሓን መልኦ” (ኤር 15:16) እናበለት ንርእሳ ሕገሰቲ፤ ንኣና ከኣ ኣምጸኢት ሓገሶና ምኳና ትገልጽ። ንሕና ከኣ “ነቲ ብርሃን ጽድቁ ዝኾነ ክርስቶስ ኣምላኽና ዝወለድክልና ተሓገሱ” (መጽሐፈ ቅዱስ) እናበልና መዓልቲ መጽኢ ክንውድሳ ንርከብ።

ለይቲ ልደት ኣብ ቤተልሔም፡ ነቶም ኣብ ጸልማትን፡ ኣብ በረኻን፡ ብቍሪ እናተበልሁ ማሎም ዝጓሰዩ ዝነበሩ ንሶት ዝተራእዮም መልአኸውን “እንሆ ንኹሉ ሕዝቢ ዝኸውን ዓብይ ሓገሶ ኣበሥረኩም ኣሎኹ እሞ ኣይትፍርሁ። ምክንያቱ ሎሚ መድኃኒ ክርስቶስ ጉይታ፡ ኣብ ዓዲ ዳዊት ተወሊዱልኩም ኣሎ” (ሉቃ 2:10-11ሉ) ይብሎም። ምክንያት ሓገሶም፡ ካልእ ዘይኮነ፡ መድኃኒ ዓለም ስለዝተወልደ እዩ። ጸሐዩ ጽድቅ ዝኾነ ክርስቶስ ነቲ ኣገልጢቡዎም ዝነበረ ጸልማት ድንቁርናን መንፈሳዊ ባርነትን ቀንጢጡ ብርሃን ስለዝምጽኦሎም እዩ። ነቢይ ኢሳይያስ ብዛዕባ ልደት መድኃኒ ዓለም ክንበ ከሎ፡ “ እቲ ኣብ ጸልማት ዝነበር ሕዝቢ ዓብይ ብርሃን ረኣዩ፤ ነቶም ኣብ ጸልማት ምድሪ ሞት ዚነበሩ ድማ ብርሃን ወጽኦሎም። ነቲ ሕዝቢ ኣብዛኻኻዮ፤ ንሓገሶም ከኣ ኣዕበኻዮ” (ኢሳ 9:2-3) ብምባል ምንጪ ሓገሶን ብርሃንን እግዚአብሔር ባዕሉ ከምዝኾነ የረጋግጸና። ብዕለት ሰኑይ ዚዝመር መዝሙር ውዳሴ ማርያም እውን፡ “ተፈላጊ ወተሓሳይ፤ ኦ ዘመደ እንሰ እመሕያው! እስመ ኣፍቀሮ እግዚአብሔር ለዓለም፡ መመጠው ወልዶ ዋሕደ፡ ከመ ይሕየው ኩሉ ዘዩእምን ቦቱ እስከ ለዓለም፡ ፈነወ ለነ መዝራዕቶ ልዑላ”፤ እግዚአብሔር ንዓለም ኣፍቂሩዎ፤ ንዘለዓለም ኣብኡ ንዚኣምን ንምድኃንውን ነቲ ሓደ ወዱ በጃ ሂቡሉ፤ ልዑላዊ ቅልጽሙ ከኣ ልኢኹልና፤ እዩ እሞ፤ ኦ ወዲ ሰብ! ፍጹም ታሕጓስ ተሓገሶ! (ወዳሴ ማርያም ዘሰኑይ) ይብላና። መጀመርያ መግለጺ ሓገሶ ከኣ፤ ንኣምላኽ፤ ነቲ ምንጪን ወሃብን ሓቀይና ፍሰሓ ዝኾነ ፈጣሪና ምስጋና ምቕራብ እዩ። እዚ ከኣ ዕለት ዕለት፡ “ሕጂ ድማ ነቲ ኣብ ኩሉ ቦታ ዓቢይ ነገራት ዝገበረኻ፤ ካብ ንውሉድ ጀሚሩ ዘኸበረናን፡ ብምሕረቱ ዝናበየናን ኣምላኽ ኩሉ ፍጥረት፤ ኣመስግንኻ። ብልቢ ከምእንሕገሶ ይግበረና፤ ከምቲ ናይ ቀደም ዘመን ከኣ ኣብ እስራኤል ሰላም ይሃበና። ምሕረቱ ይሃበና፤ ብኩሉ መዋዕል ሕይወትና ከኣ የድኅናና” (ሲራ 50:22-24) ዝብል ጸሎት ክንደግም የተባብሳና ማለት እዩ። “ካብ ልባዊ ሓገሶ ዚበልጽ ደስታ የልቦን - - ሕይወት ዚበሃል ብልቢ ክትሕገሶ ከሎኻ እዩ፤ ንሓደ ሰብ ነዊኅ ዕድመ ዚህቦ ከኣ ሓገሶ ምሉእ ኪኸውን ከሎ እዩ” (ሲራ 30:16.22)። ንሱ ርኅሩኅን መሓርን ኣምላኽ ስለዝኾነ ንበደልና ሸለል ኢሉ መድኃኒና ክበጽሓና መጸኢ ኣሎ። ነቲ “ሰቡ ኣዋልድ ክሕገሶን ዚሰዕሳን እዩን። ኣገራብን ኣረገውትን ድማ ኃቢሮም

ከሕግ ስለ ስላምም ናብ ሓገሰ ክልውጦን ክጸናንዎምን እየ፣ ንገሃኦም እውን ናብ ሓገሰ ክልውጦ እየ” (ኤር 31:13) ቢሉ ብነብያቱ ገቢሩ ዘተሰፈወና ተሰፋ ክፍጽሞ፣ ንኃዘንና ናብ ሓገሰ ክልውጦ፣ ንቀራሰልና ክፍውሱ፣ ድልው እየ። “ንሰኻትኩም ክትባኻዩን ክትኃዘኩን ኢኹም፣ ዓለም ግና ባህ ኪብላ እየ፣ ንሰኻትኩም ክትጉህዩ ኢኹም፣ ግናኻ እቲ ገሃኹም ናብ ሓገሰ ክልውጦ እየ” (ዮሐ 16:20)። ቅዱስ ጳውሎስ ናብ ሰብ ፊልጶስቶስ ክጸሕፍ እንከሎ “ብገዳታ ኩሉ ሳዕ ተሓገሱ፣ ደጊመ ተሓገሱ፣ እብል ኣሎኹ። ለውሃትኩም ኣብ ኩሉ ሰብ ይፈለግ” (ፊል 4:4-5) ብምባል ሕይወት ክርስትና ብመሠረቱ ሕይወት ሓገሰን ለውሃትን ክኸውን ከምዘለዎ የዘኻኸረና። ከም እናና እግዝእትን ማርያም ንርእስና ተሓገሱና፣ ነቶም ብዝተፈለለዩ ምኽንያት ሓገሰ ዝገደሎም፣ ኣብ ቀረባን ርሑቕን ኮይኖም ዝጭነቑ፣ ዝጠምዩ፣ ዝበኻዩ፣ ዝፈርሁ፣ ዝጠራጠሩ፣ መሰሎም ዝተነፍገም፣ ኣጎሞትናን ኣኃትናን ሓቀይና ሓገሰ ከነመሓለልፍ ድልየትን ክእለትን ክህበና ንለምን።

እግዚአብሔር ኣብዚ ባዓላት ልደተ ጥምቀት ካባና ዝጸበዮ ክልተ ነገር እየ። ቀዳማይ ነፍሰወከፍና ልብና ኣንጺሕና ልብና ከፊትና ብታሕጓስ ብፍቕሪ ብትሕትና ክንቅበሎ ይደሊ። “ኣብ ሰማይት ዓሰብኹም ብዙኅ ሰለዝኹን፣ ተሓገሱ! ባህውን ይበልኩም” (ማቴ 5:12)። “እቲ እግዚአብሔር ዚህበኩም ሓገሰ ኬበርትዓኩም እየ እሞ ኣይትጉሃዩ” (ነህምያ 8:10) ዝብለና መድኃኒ ኣሎና። “ሸዑ ኦ ኣምላኽ ናብ መሠዊዕኻ ክኣቱ እየ፣ ንሰኻ ናይ ደስታይን ታሕጓስይን መሠረት ኢኻ፣ ኦ ኣምላኽ፣ ኦ ኣምላኽይ፣ ብበገና ከመሰግነካ እየ” (መዝ 43:4) እቲ ኢየሱስ ካባና ዝጸበዮ ካልኣይ ነገር ከኣ ኣብ ዕለታዊ ሕይወትና፣ ንትምህርቱ ክንሰምዕ፣ ንትእዛዛቱ ክንፍጽም እየ። ኩላትና ከምእንፈልጦ፣ እዚ ንኣና ቀሊል ጉዳይ ኣይኮነን። ዳዊት እውን ኣብ መዝሙሩ፣ “ብትእዛዛትካ ተሓገሱ እየ እሞ፣ ከምዝፍጽም ግበረኒ። ሕግኻ ክፍጽም እምበር ናብ ሰሰዕ ገንዘብ ኪይዝምብል ሓልወኒ” (መዝ 119:35-36)። “ሓገሰ ምድኅንካ ምለሰለይ፣ ፈትየ ክእዘዘካ ደግፈኒ” (መዝ 51:12) እናበለ ትእዛዛት መድኃኒና ክንፍጽም ናቱ ቀጻሊ ሓገዝን ደገፍን ከምዘድልየና ኣሚንና ክልምኖን ክንምህለልን የተባብዓና። ደጋጊምና እንተኃገእና፣ እንተተጋገና፣ እንተሰሓትናውን ተሰፋ ኮይቆረጽና፣ ብጸጸትን ንሱሓን ናብቲ ብምሕረትን ርኅራኄን ሀብታም ዝኾነ እግዚአብሔር ክንቀርብ ንክእል ኢና። ቅዱስ ጳውሎስውን “ብኃይሊ መንፈስ ቅዱስ፣ ኣዚኹም ብተሰፋ ምእንቲ ክትህብትሙስ፣ እቲ ዝኣመንኩምዎ ናይ ተሰፋ ኣምላኽ ኩሉ ሓገሰን ሰላምን ይምለእኩም” (ሮማ 15:13) ክብል የጸናንዓናን የበራትዓናን። ኢሳይያስ ነቢይ “ሕጻን ተወሊዱልና፣ ወዲ ተዋሂቡና፣ ንሱ ከኣ ገባኢና ኪኸውን እየ። ንሱ ግሩም መኻሪ፣ ብርቱዕ ኣምላኽ፣ ዘለዓለማዊ ኣቦ፣ መስፍን ሰላም፣ ተባሂሉ ክጽዋዕ እየ” (ኢሳ 9:6) እናበለ ዝተነበዮ ትንቢት ሰለዝተፈጸመልና ብልደት መድኃኒና ኣዚና ክንሕገሰ ኣሎና። ሰቓይን፣ ብብዓይነቱ ፈተናን እንተገጠመናውን፣ ንኣምላኽና ሒዝና ኩሉ ክሓልፍ ምጂኑ ብምእማን፣ ምስ ዳዊት መዘምር ኮይንና፣ “ብሓውን ብማይን ሓለፍና፣ ሕጂ ግና ንሰኻ ናብ ራህዋ ኣውግእካና” (መዝ 66:12) እናበልና ብገዳታ ንተሓገሱ።

ሓገሰና ካብቲ ኣብ እግዚአብሔር ፈጣሪናን ካብቲ ከድኅና ሥጋና ለቢሱ ዝተወልደ፣ ወንጌል ድኅነት ዝሰበኸልና፣ ሞይቱ ተንሢኡ ዘድኃና ኢየሱስ ክርስቶስን፣ ዕለት መጻ ብሀብታቱ ዝቅድሰናን ዝመርሓናን መንፈስ ቅዱስን ጥራይ ከምዝመጽእ ክንኣምን ኣገዳሲ እየ። ካልኣት ምንጭታት ሓገሰ፣ ሓለፍትን፣ መታለልትን፣ ኣዕነውትን እየም። “ብእግዚአብሔር ተሓገሱ፣ ልብኻ ዚደልዮ ንሱ ኪህበካ እየ” (መዝ 37:4)። “ብእኩ ብእግዚአብሔር እየ ዝሕገሰ ዘሎኹ እሞ፣ ብመዝሙረይ ባህ ይበሎ” (መዝ 104:34)። “ንእግዚአብሔር ብሓገሰ ተገዝእዎ፣ እልል እናበልኩም ናብኡ ምጹ” (መዝ 100:2) ዝብል ማዕዳ መዛሙር ዳዊት ነዚ እየ ዘረድኣና። መድኃኒና ኢየሱስ ክርስቶስ ባዕሉውን “ሓገሰይ ኣባኹም ምእንቲ ኪነብር፣ ሓገሰኩምውን ምሉእ ምእንቲ ኪኸውንሲ እዚ ነገርኩኹም” (ዮሐ 15:11)። “ንሓገሰኩም ድማ ካባኹም ዚወስዳ ሓደ እኳ የልቦን” (ዮሐ 16:22) እናበለ ነቕ ዘይብል ምንጪ ሓገሰና መን ምጂኑ ይነገረና። ልደት መድኃኒና ጎይታና ኢየሱስ ክርስቶስ እምበኣር እግዚአብሔር ንዓለም ብዓይኒ ምሕረት ዝጠመተሉ፣ ንመለእ ዓለም ዝኸውን መልእኽቲ ሓገሰ ዘበሠረሉ፣ ንሕዝቡ ክበጽሕ ዝመጸሉ መዓልቲ እየ። ብኣፍ ኢየሁል ነቢይ ገቢሩ ንኩላ ምድርና፣ ሃገርና፣ “ኣንቲ ምድሪ ኣነ እግዚአብሔር ዓብይ ነገር ገቢረልኪ እየ እሞ ኣይትፍርሂ፣ ተሓገሱ ባህውን ይበልኪ” (ኢዮሴል 2:21) እናበለ ዘጸናንዕ ብሥራት የስምዓ ኣሎ። ለይቲ ልደት፣ “ዮም ፍስሐ ኮነ፣ በእንተ ልደቱ ለክርስቶስ፣ እምቅድስት ድንግል፣ ወእቱ ኢየሱስ ክርስቶስ፣ ዘሎቱ ሰብኣ ሰገል ሰገዱ ሎቱ፣ ኣማን መንክር ሰብሓተ ልደቱ” (ዘልደተ እግዚእን፣ ኣነገርጋሪ)። ክርስቶስ ካብ ቅድስቲ ድንግል ሰለዝተወልደ፣ ሰብኣ ሰገልውን ሰገዱሉ፣ ሎሚ ታሕጓስ ኮይኑ፣ ክብሪ ልደቱ ከኣ ብሓቂ ኣገራሚ እየ ዝብል መዝሙር ክንዝምር ከሎና እምበኣር ኢየሱስ ሕጻንን፣ እታ ንኩሉ ብምግራም ኣብ ልባ ተዋህልሎ ዝነበረት ኣዲኡን፣ ዮሴፍ ጳድቕን፣ እቶም ገርህይናታት ንመድኃኒ ከሰግዱ ንኤተልሔም ዝመጹ ጻባትን “ካብሪ ንኣምላኽ ኣብ ኣርያም፣ ሰላም ከኣ ኣብ ምድሪ ኣብ መንጎ እቶም እግዚአብሔር ዚሕገሱሎም ሰብ” (ሉቃ 2:14) ንበል። ትርጉም እዚ ሒዝናዮ ዘሎና ዓመት ውፋይ ሕይወትን፣ ብዛዕባ ሰድራቤት ዘጸንዕን ዝጸልን ሲኖዶስ ጳጳሳትን ተገንዚብና ብሕገሰ መንፈስን ብትግሃትን ንጎግዘ። እቲ ብልደት ኢየሱስ ክርስቶስ ወዱ ዘሓገሰና ኣምላኽ ሰላም፣ ኣብ ዓድን፣ በረኻን፣ ወጸእን ሃገራትን፣ ንዘሎኹም ምእመናን፣ ታሕጓስን ሰላሙን ርግኣቱን ይዓድልኩም። ንኩላትና ክኣምላኽና ልደተ ጥምቀት ይገበረልና። ዓመት ሓገሰን ቅግነትን፣ ዓመት ፍትሕን ሰላምን ፣ ዓመት ዕርቅን ንውኃትና ክኣምላኽና። ኣሜን።

እብን መንግሥተኣብ ተሰፋማርያም ጳጳስ ዘመንበሪ ኣሥመራ

